

Evaluering i Tandplejen, efterår 2014

I følgende dokument fremgår gennemgang af Tandplejens evalueringer fra efteråret 2014.

Tandplejen har evalueret på følgende aftalemål fra 2013 og 2014:

- Vi skaber bedre tandsundhed for børn og unge i Varde Kommune
- Vi arbejder tværfagligt
- SCOR-tal for Varde Kommune skal ligge under gennemsnittet i Region Syddanmark i 2017. (SCOR står for: Sundhedsstyrelsens Centrale Odontologiske Register)

Aftalemålene fra 2014; ”Mindre caries i småbørnsgruppen” samt ”Etablering af hjemmeside med borgerbooking, instruktionsvideoer, information og evt. teletandpleje” evalueres i 2015.

I Tandplejens evaluering indgår:

- Cariesstatus for børn (SCOR-tal)
- Brugertilfredshedsundersøgelse blandt Tandplejens brugere
- Stikprøvekontrol af Tandplejens Rejseholds brugere
- Optælling af kirurgiske indgreb og rodbehandlinger i 2013
- Beskrivelse af tværfagligt samarbejde

Mål nr. 1 2013: Vi skaber bedre tandsundhed for børn og unge i Varde Kommune.

Delmål: Tandplejen når mindst 95 % af målgruppen pr. år

Dette evalueres gennem SCOR-opgørelse for 5, 7, 12 og 15 årige.

SCOR (Sundhedsstyrelsens Centrale Odontologiske Register) er et obligatorisk registreringsværktøj, hvor cariesstatus registreres for hver enkelt tandflade på alle børn og unge. Det er obligatorisk at indberette for børn på 5, 7, 12 og 15 år.

Der er oprettet SCOR-kort for 2.023 børn og unge i 2013 de nævnte aldersgrupper. Det skal sammenlignes med det samlede antal børn i de nævnte aldersgrupper, som er fundet ved at bruge Danmarks Statistiks hjemmeside, hvor der er søgt på børn i Varde Kommune på 5,7,12 og 15 år i 4. kvartal af 2013. Det samlede antal var 2571 børn, hvilket svarer til, at der er udarbejdet SCOR-kort for 78,7 %. Dette kan skyldes, at Tandplejen omlagde sit tilbud, så det blev højt prioriteret, at søskende kunne følges ad, når forældrene skulle køre til klinikken. Det havde så til gengæld også den effekt, at nogle børn kom til at vente længere, før de blev indkaldt til undersøgelse, mens en lille del nåede at komme 2 gange på et år, hvilket ikke tæller med i statistikken.

Mål nr. 1 2014: SCOR-tal for Varde Kommune skal ligge under gennemsnittet i Region Syddanmark i 2017

Følges hvert år via SCOR-opgørelsen.

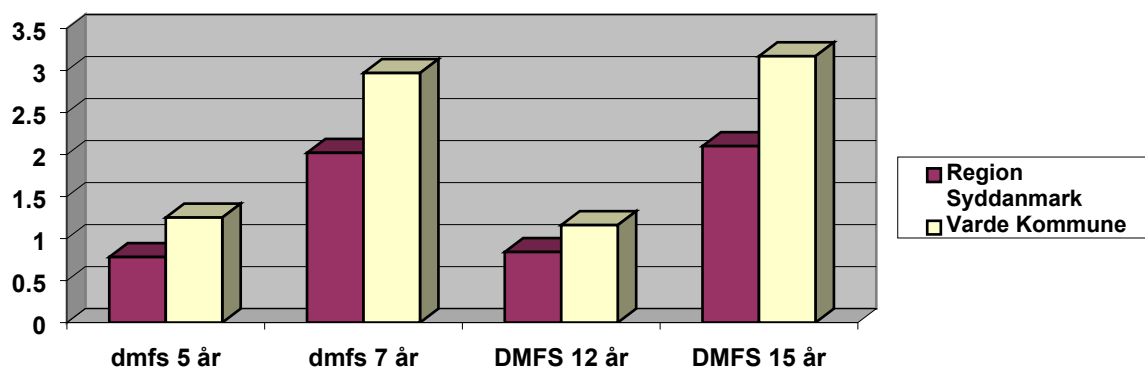
SCOR-tallene opgøres 1 gang årligt og følger kalenderåret. Sidste opgørelse er således for 2013.

Ordforklaring:

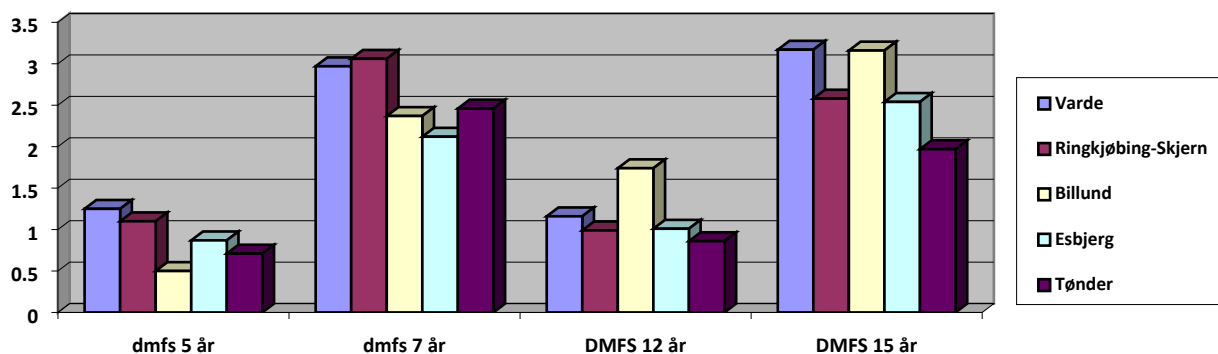
dmfs: antallet af tandflader på mælketænder, hvor der er caries, fyldning eller den er fjernet pga. caries

DMFS: antallet af tandflader på blivende tænder, hvor der er caries, fyldning eller den er fjernet pga. caries

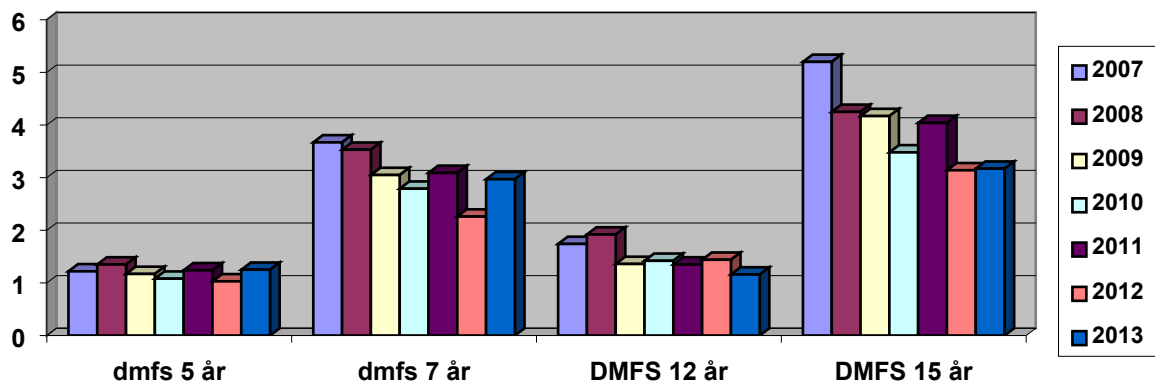
Varde Kommune sammenlignet med Region Syddanmark i 2013

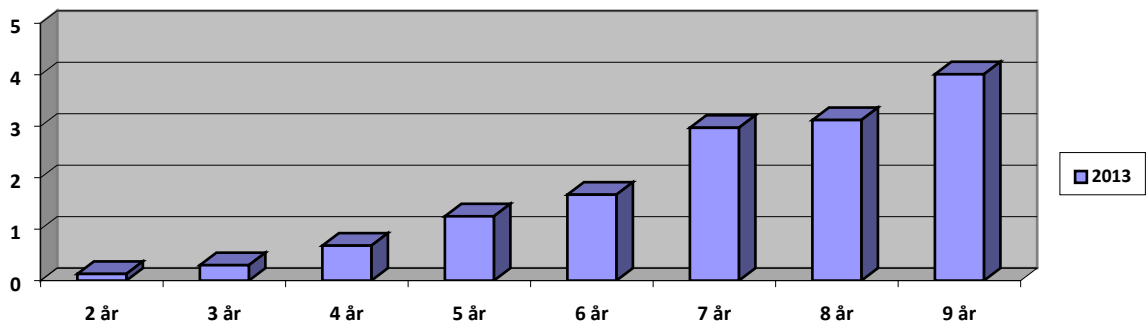
Varde Kommune sammenlignet med omegnskommunerne 2013

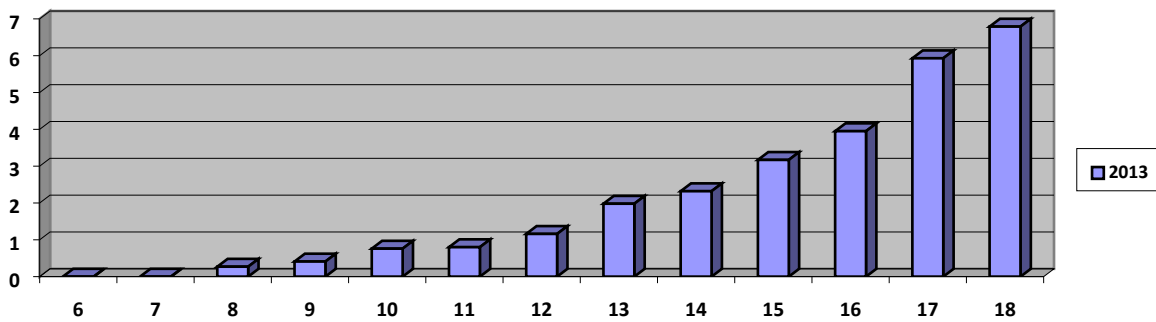
Varde Kommune 2007 til 2013

Cariestilvæksten i 2013 – mælketænder

Cariestilvæksten i 2013 – blivende tænder

Der ses stadig store udfordringer med caries i Varde Kommune, og målet om at komme under niveauet på regionsplan i 2017 er ret optimistisk, idet det man ved fra litteraturen, at indholdet af fluorid i drikkevandet har temmelig stor betydning for mængden af caries i en population, og Varde Kommune ligger i et område af Danmark, hvor der stort set ikke er fluor i drikkevandet. Den eneste anden parameter, der på nuværende tidspunkt er belæg for at have betydning er moderens uddannelsesniveau, og her ligger Varde Kommune også lavt sammenlignet med andre kommuner.

Vi forventer at kunne se en stor effekt på antallet af huller i tænderne efter at forældresamarbejde er blevet kraftigt udvidet med samling af Tandplejen i 2012, idet forældrene nu i langt højere grad kommer med deres børn til tandlæge. Vi får mange tilkendegivelser fra forældrene på, at de interesserer sig for deres børns tænder, så vi forventer en effekt på mængden af huller i tænderne på baggrund af det større forældresamarbejde i de kommende år.

Tandplejen har i løbet af 2013 og 2014 sat flere initiativer i gang, som vi forventer, vil resultere i mindre caries fremover, og der planlægges også nye aktiviteter i 2015.

Det drejer sig f. eks. Om:

- Individuelle forebyggelsesplaner
- Udvidelse af samarbejdet med forældrene
- Ansættelse af klinikassistenter udelukkende til forebyggelse
- Større samarbejde med Sundhedsplejen
- Projekt for unge i samarbejde med andre afdelinger i Varde Kommune
- Udbrede kendskabet til Tandplejens hjemmeside og Facebookgruppe

Indsatserne følges over de kommende år, og SCOR-opgørelsen vil også fremover være et udtryk for resultatet af den samlede indsats på området.

Delmål 2013 – Vi skaber bedre tandsundhed: Forældrene skal inddrages

Dette evalueres i gennem en spørgeskemaundersøgelse blandt 435 patienter over 13 år og forældre, hvor tilfredsheden med Tandplejen undersøges.

Spørgeskemaundersøgelsen viser, at den samlede tilfredshed med Tandplejen måles til 4,47 på en skala fra 1-5, hvor 5 er bedst.

I brugertilfredshedsundersøgelsen fremvises resultater for:

- Samlet tilfredshed med Tandplejen
- Oplevelsen af ansvar for at holde tænderne sunde
- Viden om hvordan tænderne holdes sunde
- Information om behandling
- Ønske om medbestemmelse i forhold til valg af behandling
- Tandplejen evne til at gøre patienten tryk
- Tilfredshed med fysiske rammer
- Tilfredshed med behandlingstid

- Tilfredshed med ventetiden i venteværelset
- Benyttelse af Tandplejens hjemmeside og Tandplejens facebookside
- Andre kommentarer til Tandplejens service
- Baggrundsoplysninger

Generelt ligger tilfredsheden højt på alle ovenstående parametre, dog er forældrene generelt lidt mere tilfredse end børnene.

Tandplejens hjemmeside og facebookprofil anvendes ikke i særlig høj grad.

Resultater fra brugertilfredsundersøgelse af Tandplejen fremgår af særskilt dokument: Dok. Nr.: 141587-14

Delmål – Vi skaber bedre tandsundhed : Tandplejen følger op på instruktioner

Målet evalueres ved en stikprøvekontrol blandt 50 personer, som har brugt Rejseholdet.

Rejseholdets opgave er at forebygge huller i tænderne dels ved at instruere og motivere til bedre mundhygiejne gennem en adfærdændring og dels at påføre fluor på tænderne, hvor der allerede er begyndende huller.

Når vi i denne undersøgelse spørger forældre og unge på 13 – 17 årige, svarer 51 % samlet set, at de i høj grad følger Tandplejens råd, 43 % svarer i nogen grad, 4 % i mindre grad, 0 % svarer slet ikke, og 2 % svarer ved ikke.

Der er evidens for, at de ydelser, som Rejseholdet tilbyder, vil reducere antallet af huller i tænderne, hvis de bliver fulgt. Hvis svarene i stikprøverne i denne undersøgelse er dækkende for det samlede billede, nemlig at 94 % svarer at de i høj grad eller i nogen grad følger Tandplejens råd, vil der alt andet lige kunne forventes et fald i mængden af huller i tænderne i de kommende år.

Den samlede rapport om stikprøvekontrollen af Rejseholdet fremgår af særskilt dokument: Dok. Nr.:145585-14

Delmål – Vi skaber bedre tandsundhed: Tandplejen udvikler sig fagligt og specialiseres

Målet evalueres gennem opfølgning på succesraten på rodbehandlinger og kirurgi.

Rodbehandlinger

Optællingen af udførte rodbehandlinger i 2013 samt smerter, eftersmerter og komplikationer er fundet via Tandplejens journalsystem og ved gennemlæsning af journalerne, hvor der er foretaget rodbehandling.

I den kommunale tandpleje rodbehandles tænder primært efter traumer (fortænderne) og pga. store cariesangreb (primært kindtænder men også enkelte fortænder).

Der er påbegyndt rodbehandling af 55 tænder, 7 af disse er dog i forbindelse med rodbehandlingen eller senere trukket ud. Hertil kommer komplikationer i 7 andre tilfælde, f.eks. med knækkede file i kanalerne. Der ses flest komplikationer ved rodbehandling af 6-års-tænderne, men disse tegner sig også for ca. halvdelen af alle de rodbehandlede tænder, og der er flere kanaler pr. tand.

Der er rapporteret smerter under rodbehandlingen i 11 tilfælde dvs. 20 %. Her tegner de lette smerter sig for 2 tilfælde, middelsvære smerter for 7 tilfælde og de stærke smerter for 2 tilfælde. Der var kun efter smerter i 2 tilfælde, hvoraf det ene var lette smerter og det andet middelsvære smerter (denne tand blev efterfølgende trukket ud).

Der er god grund til at forebygge caries og dermed rodbehandlinger, idet det også fremgår af journalmaterialet, at der anvendes meget lang tid pr. rodbehandling. Det er svært at rodbehandle tænder med succes, hvorfor vi har valgt, at tandlæger kan henvise internt i Tandplejen til 2 kolleger, som over tid oparbejder kompetencer og hurtighed på området.

Kirurgi

Optællingen af udførte kirurgiske indgreb i 2013 samt smerter, eftersmerter og komplikationer er fundet via Tandplejens journalsystem og ved gennemlæsning af journalerne, hvor der er foretaget kirurgi.

Der er foretaget 58 kirurgiske indgreb på klinikken på Lerpøtvej i 2013. Der har primært været tale om frilægning af hjørnetænder i overkæben og fjernelse af tænder – herunder 13 fjernelser af visdomstænder. Der er ikke rapporteret om smerter undervejs i forløbet, mens der har været lette eftersmerter i 2 tilfælde, middelstærke eftersmerter i 2 tilfælde og stærke eftersmerter i 2 tilfælde. Der har været komplikationer i 4 tilfælde, heraf 2 pga. kraftig blødning.

Det må konkluderes, at komplikationsraten er lav og succesraten er høj, da alle indgrebene blev gennemført som planlagt. Også på kirurgiområdet kan tandlæger henvise internt i Tandplejen til 2 kolleger, som over tid oparbejder kompetencer og hurtighed på området.

Mål nr. 2 2013: Vi arbejder tværfagligt

Tandplejen har fokus på at arbejde tværfagligt på børne- og ungeområdet samt på sundhedsområdet.

I Tandplejen er der i 2013 og 2014 arbejdet med opsporing af børn og unge, der mistrives. Der er udarbejdet interne procedurer for håndtering af gentagne udeblivelser og børn, der synligt mistrives. Tandplejen kan også trække på skolesocialrådgiver-ordning, når vi har spørgsmål om børn og deres adfærd, hvilket vi også har benyttet os af. Der foreligger ikke statistik på området, men der har været tale om flere underretninger til modtageteamet under BUF, desværre også af ret grov karakter.

I 2015 tager Tandplejen initiativ til et tværgående projekt, hvor målet er at få skabt et tværfagligt samarbejde omkring unge og sundhed.

Der vil i 2015 i Varde Kommune blive arbejdet for etablering af tandplejeprojekt på ældreområdet, idet en del alvorlige sygdomme angiveligt kan forebygges ved en god mundhygiejne blandt ældre og gamle mennesker. Tandplejen vil naturligvis gerne være en aktiv medspiller i projektet.